

Na de laatste formele vaststelling van deze criteria zijn de volgende aanvullende besluiten en interpretaties afgestemd met de Dierenbescherming. Deze besluiten/interpretaties zijn weliswaar nog niet formeel vastgesteld en kunnen, bij bijzondere omstandigheden, nog wijzigen voorafgaand aan opname in vastgestelde BLK criteria. Vooruitlopend hierop wordt op basis van deze aanvullende besluiten en interpretaties gecertificeerd.

Datum	Norm nr. of onderwerp	Vraag	Aanvullend besluit of interpretatie
4-10-16	UIT04 Verdoofd slachten	Hoe kan een veehouder achterhalen waar zijn dieren worden geslacht en of deze slachtlocatie ook onverdoofd slacht?	Dit criterium wordt gecontroleerd bij de BLK gecertificeerde slachterij en hoeft niet te worden gecontroleerd bij de pluimveehouder. Dit criterium wordt bij een volgende herziening verwijderd uit de criteria.
1-01-18	UIT05 Megastal	Onder een megastal wordt verstaan één bedrijfslocatie (niet één UBN of één dak) met 120.000 leghennen of meer. Wat wordt er verstaan onder 1 bedrijfslocatie?	Er is besloten om aan te sluiten bij de definitie zoals gehanteerd door de overheid (RvO). 1 bedrijfslocatie is gelijk aan 1 Uniek BedrijfsNummer, oftewel 1 UBN. Dit criterium wordt bij een volgende herziening aangepast.
7-07-17	A5 Ketenkwaliteit systeem	Is een certificaat van Quality British Turkey (QBT), gelijkwaardig aan een QS certificaat?	De dierenbescherming heeft een vergelijking van beide systemen (QS en QBT) beoordeelt en op basis hiervan geconcludeerd dat QBT gelijkwaardig is aan een QS. Een geldig QBT certificaat is dus ook voldoende om aan criterium A5 te voldoen.
1-11-17	A6a Kanalisatie	Er is nog onvoldoende afzet om hele kalkoenbedrijven over te zetten op BLK kalkoen. Er zijn op dit moment onvoldoende anders gekleurde BLK kalkoenrassen beschikbaar. Er kan dus niet op basis van verenkleur worden gekanaliseerd. Hoe kunnen we op 1 bedrijf zowel witte BLK als niet-BLK kalkoenen houden?	<p>Voor de korte termijn wordt het geaccepteerd dat er twee kalkoen rassen (snel en langzaam groeiend) op 1 bedrijf worden gehouden met dezelfde veerkleur (wit). Onder de voorwaarden dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er een sluitende administratie van opzet van het aantal kalkoenen en het ras per stal, de uitval per stal en het aantal geslachte dieren per stal dat is afgeleverd en geslacht (gegevens van de slachterij). • De Beter Leven kalkoenen worden niet op dezelfde datum opgezet als de niet-Beter Leven kalkoenen. Er is een verschil in leeftijd (2-3 dagen) waarbij de Beter Leven kalkoenen later in de stal zijn geplaatst (dus jonger zijn) dan de niet-Beter Leven kalkoenen. Op deze manier zijn er toch uiterlijke verschillen tussen de beide rassen, op basis van leeftijd en grootte, ook al zijn ze allebei wit. • De Beter Leven kalkoenen worden niet op dezelfde dag afgeleverd als de niet-Beter Leven kalkoenen. • De Beter Leven kalkoenen en niet-Beter Leven kalkoenen worden gedurende het gehele verblijf op het bedrijf op zodanige wijze fysiek van elkaar gescheiden dat verwisseling van Beter Leven kalkoenen en niet-Beter Leven kalkoenen niet kan optreden. <p>Voor de middellange termijn dient er een visueel kanalisatiesysteem op basis van verschillende veerkleur te worden geïmplementeerd. Dit zal worden besproken met de betrokken fokkerij organisaties.</p>

18-07-18	A9 Trager groeiend ras	Zijn er nog andere kalkoen rassen erkend voor Beter Leven?	<p>De kalkoenrassen Caringa Cartier, Wycombe White, Ayrshire Auburn en Cheshire Bronze zijn door de Dierenbescherming erkend voor BLK kalkoen. Dit betekent dat deze trager groeiende kalkoen rassen mogen worden gebruikt op bedrijven die BLK kalkoen (1 of 2 sterren) worden gecertificeerd.</p> <p>Deze rassen zullen tijdens de volgende herziening van de criteria voor kalkoenen worden toegevoegd. Vooruitlopend op die aanpassing van de BLK criteria mogen BLK kalkoenbedrijven de bovengenoemde rassen gebruiken.</p>
1-11-17	A11 Transporttijd eendagskuikens	Door de transporttijd te beperken tot 6 uur worden de meeste kalkoenbroederijen in het buitenland uitgesloten voor BLK. Dit beperkt het tot een enkele broederij in Nederland. Dit is niet wenselijk.	<p>Voor de korte termijn wordt dit criterium wordt aanpast naar maximaal 16 uur transporttijd.</p> <p>Voor de middellange termijn zal dit criterium worden herzien en zal worden gekeken naar de mogelijkheden van <i>Early feeding</i>.</p>
29-12-20	M03 Brandveiligheid	In het criterium is opgenomen dat er minimaal eens in de vijf jaar een Agro Elektra Inspectie dient plaats te vinden conform NEN 1010 of (HD) IEC 60364 Low voltage electrical installations. Voldoen de keuringen NEN 3140 en NTA 8220 ook aan het criterium en welke keuringen zijn toegestaan voor buitenlandse bedrijven?	<p>De Dierenbescherming geeft aan dat er twee type keuringen plaatsvinden op een bedrijf, namelijk: een keuring voor ingebruikname van nieuwe installaties en een vijfjaarlijkse herkeuring.</p> <p>Nieuwe installaties dienen voor ingebruikname te worden gekeurd conform NEN1010 of (HD) IEC 60364 Low voltage electrical installations. De keuringen NEN 3140 en NTA 8220 zijn niet toegestaan als keuring voor ingebruikname van nieuwe installaties. Wel kan er op basis van NEN 3140 of NTA 8220 de vijfjaarlijkse herkeuring plaatsvinden.</p> <p>Buitenlandse veehouders dienen bij ingebruikname van een stal en vijfjaarlijks een elektrakeuring uit te laten voeren die voldoet aan de norm CENELEC HD 60364 van de European Committee for Electrotechnical Standardization.</p>
21-12-16	VV2A, VV2B, VV2C Stro-/hooi-/luzerne balen	Hoe moet het stro/hooi/luzerne worden aangeboden? Mag dit ook in stroruif of stro net worden aangeboden?	<p>De intentie van deze criteria is dat er een hele baal (incl. bindtouwen) op de vloer wordt gelegd en zo aan de kalkoenen wordt aangeboden.</p> <p>Stro in een ruif of in een net is niet zo goed beschikbaar als een strobaal die op de vloer ligt. Kalkoenen willen een afwisselende omgeving (door bijv. hoogte verschillen) en samen kunnen scharrelen. Een strobaal op de vloer geeft hier goed invulling aan. Kalkoenen kunnen niet op een ruif of net springen, er kunnen minder kalkoenen tegelijkertijd bij een ruif of net, het is lastiger voor de kalkoenen om uit een ruif of net strootjes te trekken, etc. Het aanbieden van hangend stro (los of in een baal) in een net of ruif voldoet dus niet aan de Beter Leven criteria.</p>

22-08-18	VV2A, VV2B, VV2C Stro-/hooi-/luzerne balen	Mogen de balen ook in plastic worden aangeboden?	<p>Het aanbieden van balen (luzerne, rapsodie, etc.) in plastic, om het te snel uit elkaar vallen van de balen tegen te gaan, wordt door de Dierenbescherming vanuit dierenwelzijn sterk afgekeurd. Ook de NVWA beoordeelt het aanbieden van balen in plastic als onwenselijk vanuit zowel productkwaliteit / voedselveiligheid als dierenwelzijn.</p> <p>Om het te snel uit elkaar vallen van strobalen tegen te gaan mogen strobalen, liggend op de grond, in een stro net worden aangeboden.</p>
21-06-24	VV3B Voersamenstelling	In de BLK criteria voor kalkoenen wordt aangegeven dat, met uitzondering van melk-/zuivelproducten, het voer geen dierlijke producten mag bevatten. Geldt dit ook voor pluimveevet?	<p>Dit criterium is destijds opgesteld naar aanleiding van het Europese verbod op het gebruik van diermeel in diervoeders. Diermeel betreft een eiwitgrondstof van een specifieke diersoort. Dit is een andere grondstof dan dierlijk vet. Volgens de Europese regelgeving (Verordening (EG) nr. 999/2001) is het gebruik van dierlijk vet in pluimveevoer toegestaan.</p> <p>De insteek van het BLK criterium was om de Europese regelgeving te volgen. Dit betekent dat naast melk-/zuivelproducten ook pluimveevet mag worden gebruikt in het voer voor BLK kalkoenen en dat voor het gebruik van dierlijk eiwit de Europese richtlijnen dienen te worden gevolgd. Het gebruik van dierlijk eiwit is dus onder bepaalde voorwaarden toegestaan in het voer voor kalkoenen. Eiwit afkomstig van pluimvee en rundvee is niet toegestaan, met uitzondering van eiwit uit melk-/zuivelproducten.</p> <p>De term “dierlijke producten” is onjuist en zal bij een volgende herziening van de criteria worden vervangen door “eiwit afkomstig van pluimvee en runderen”.</p>
1-11-17	H1 Bezetting	De kalkoenen worden in de praktijk gemiddeld 35-42 dagen in de opfokstal gehouden. Daarna worden ze overgeplaatst naar een ruimere stal met overdekte uitloop. De 21/35 dagen uit de criteria komt niet overeen met de praktijk. Daarnaast is 7 dieren per m ² te hoog, in relatie tot de 36 kg per m ² .	<p>21/35 dagen wordt in de criteria aangepast naar 42 dagen.</p> <p>De beschikbaarheid van de uitloop wordt ook aangepast van 35 dagen naar 42 dagen. Daarnaast wordt het max. aantal dieren aangepast. Na 42 dagen worden er max. 3 hanen per m² gehouden en max. 5 hennen per m².</p>

2-12-22	H1 Bezettingsdichtheid	<p>In het criterium is opgenomen dat de bezettingsdichtheid ten hoogste 7 dieren per m² met een gewicht van maximaal 36 kg per m² voor hennen en een gewicht van maximaal 40 kg per m² voor hanen bedraagt. Ondanks dat wordt voldaan aan het aantal dieren per m² komt het voor dat -door niet voorziene omstandigheden- het aantal kg per m² wordt overschreden. Deze onvoorziene afwijking in gewichtstoename kan leiden tot een tekortkoming met de sanctie 'Schorsing'. Kan het criterium en/of de bijbehorende sanctie worden aangepast?</p>	<p>De Dierenbescherming heeft besloten de normen (zowel voor het maximaal aantal dieren als het maximaal aantal kilogrammen) te blijven handhaven. Ook zal op dit moment de bijbehorende sanctie niet worden herzien.</p> <p>Daarentegen wordt de meetmethode voor het bepalen van het aantal kg per m² aangepast. Het aantal kg per m² wordt in eerste instantie nog bepaald aan de hand van 1 ronde, maar indien er een overschrijding wordt geconstateerd, dan wordt ofwel de overschrijding direct als te hoog beoordeeld of wordt aan de hand van een gemiddelde van 3 rondes per stal het aantal kilogrammen per m² bepaald (afhankelijk van met hoeveel kg per m² de norm wordt overschreden). In andere woorden, een kalkoenenhouder overtreedt de gewichtsnorm als:</p> <p>A. het aantal kilogrammen tijdens 1 ronde meer dan 38.5 kg per m² (hennen) of 43 kg per m² (hanen) in één stal is. Of,</p> <p>B. wanneer het aantal kilogrammen tijdens 1 ronde in één stal zich tussen de 36-38.5 kg per m² (hennen) of 40-43 kg per m² (hanen) bevindt, volgt een sanctie als het gemiddelde over de 3 laatste rondes meer dan 36 kg per m² (hennen) of 40 kg per m² (hanen) in één stal is.</p> <p>Een tekortkoming op basis van een te hoog (gemiddeld) aantal kg per m² kan worden hersteld door bij de volgende opzet de bezetting zodanig te verlagen dat wel weer aan de gewichtsnorm kan worden voldaan tijdens de herstel controle. Er wordt dus tijdens de herstel controle gekeken naar 1 ronde voor het herstellen van de tekortkoming.</p>
2-01-18	H3C Daglichtvoorziening opfok en afmest	<p>Bij opfok en bij afmest worden ventilatieluiken gebruikt waardoor ook mogelijk daglicht naar binnen kan komen. In het begin van de opfok moeten deze luiken dicht blijven om de temperatuur in de stal hoog genoeg te houden. In dit geval wordt de 3% daglicht doorlatend oppervlakte niet bereikt.</p>	<p>Uiterlijk vanaf 2020 moet er natuurlijk daglicht in de stal zijn via daglicht doorlatende oppervlaktes van tenminste 3% van het grondoppervlak van de stal. De ventilatieluiken voldoen hierin niet. Dit geldt zowel voor de opfok als voor de afmestperiode. Beredenering hierachter is dat de omstandigheden tussen opfok en afmestperiode niet teveel mogen wijzigen, grote veranderingen veroorzaken stress en kunnen verenpikgedrag uitlokken. Deze redenering komt overeen met hoe we bij andere diercategorieën, zoals vleeskuikens en leghennen met daglichtvoorziening omgaan en het is zelfs soepeler, omdat bij die stallen direct vanaf het begin daglichtplaten aanwezig moeten zijn. De kalkoensector krijgt hiermee de gelegenheid om de stal aan te passen aan de criteria.</p>
1-11-17	H3D, H3E, H3G Daglicht	<p>Kalkoestallen met natuurlijke ventilatie hebben geen diffuus daglicht en hebben soms direct zonlicht. Licht komt de stal binnen via windbreekgaas, wat volgens de criteria niet is toegestaan. Maar bij kalkoenen leidt direct zonlicht niet tot meer verenpikkerij zoals bij vleeskuikens. Deze criteria leiden tot een onnodige beperking.</p>	<p>Deze criteria hoeven momenteel niet te worden gecontroleerd. De Dierenbescherming gaat hier de komende tijd meer onderzoek naar doen en bepaalt bij een volgende herziening of er wijzigingen moeten worden doorgevoerd in deze criteria.</p>

2-10-18	OU1A Overdekte uitloop	In de interpretatie van dit criterium staat " <i>Indien de koude scharrelruimte als bruikbaar oppervlak wordt meegeteld, dan wordt deze ruimte eveneens meegenomen bij de berekening van de stalbreedte.</i> " Betekent dit dat als de overdekte uitloop wordt meegeteld als beschikbaar vloeroppervlakte, dat de stal + overdekte uitloop max. 15 meter breed mag zijn zoals beschreven in criterium O03?	Nee, dit is niet de bedoeling van dit criterium. De maximale afstand tot de uitloopopeningen mag 15 meter zijn. Dit betekent dat stallen die aan één zijde (in de lengte) uitloopopeningen hebben, niet dieper mogen zijn dan 15 meter. De overdekte uitloop hoeft hier niet bij de stalbreedte te worden meegerekend. Dit stuk tekst zal bij een volgende herziening worden verwijderd uit dit criterium.
1-11-17	OU5 Oppervlakte overdekte uitloop	Er is voorgeschreven dat de oppervlakte van de overdekte uitloop min. 20 % en max. 30% van het staloppervlak mag bedragen. Wat als iemand een grotere uitloop heeft? Moet er niet worden opgenomen dat max. 30 % overdekte uitloop mag worden meegerekend voor het aantallen kalkoenen/ de bezettingsdichtheid?	Dit criterium moet als volgt worden geïnterpreteerd: de overdekte uitloop mag voor maximaal 30% worden meegerekend bij het beschikbare vloeroppervlakte. De overdekte uitloop mag wel groter zijn, maar bij het berekenen van het minimaal beschikbare vloeroppervlakte mag deze overdekte uitloop voor maximaal voor 30% worden meegerekend.
26-10-18	OU9 Daglicht- en luchtdoorlatend	Mag voor het ventilatie-/windbreekgas in de lange wand van de overdekte uitloop een oprolbaar doek worden gemaakt? Zodat bij bijv. veel wind (tocht) of regen het zeil naar beneden kan worden gerold om om natte pakken te voorkomen in de overdekte uitloop?	De ventilatie opening kan worden gemaakt met windbreek gaas dat maximaal 80% van de wind breekt en maximaal 80% schaduwwerking heeft, dit is vrij dicht gaas en zou dus al veel wind breken en mogelijk ook regen tegenhouden. Omdat de Dierenbescherming geen voorstander is van het sluiten van de uitloopopeningen bij slecht weer, mag er gebruik worden gemaakt van een oprolbaar gordijn voor de lange zijde van de uitloop, onder de volgende voorwaarden: - Het rolgordijn wordt alleen gebruikt bij slechte klimatologische omstandigheden (kou, vocht, tocht), bijvoorbeeld om te voorkomen dat regenwater in de overdekte uitloop komt. Dit wordt geregistreerd in de uitloopkalender; - Het gordijn moet gemaakt zijn van daglicht doorlatend materiaal; - De kalkoenen kunnen, ook met het rolgordijn naar beneden, naar buiten kijken; - Elk gebruik van het rolgordijn wordt automatisch geregistreerd; - Indien een rolgordijn aanwezig is, moet de overdekte uitloop gedurende de voorgeschreven openingstijden onder alle omstandigheden toegankelijk zijn voor de hennen, dus ook tijdens slecht weer. 's Nachts mogen de uitloopopeningen dicht blijven.
23-07-20	OU11 Overdekte uitloop bouwspecificaties	De ondoorzichtige, opstaande rand in de overdekte uitloop is hoger dan de maximaal toegestane 75 cm. Voldoet een opstaande rand van 80 cm voor de kalkoenen in de hoogte om over de ondoorzichtige, opstaande rand heen te kunnen kijken en andere verblijven te kunnen zien?	De Dierenbescherming heeft besloten dat de grens voor de maximale hoogte van de ondoorzichtige, opstaande rand wordt verhoogd. De ondoorzichtige, opstaande rand mag daarom maximaal 80 cm hoog zijn, vanaf de vloer (exclusief strooisel) gemeten.

8-03-22	VU1A Vrije uitloop	Dit criterium beschrijft dat vanaf uiterlijk de 50 ^{ste} levensdag de dieren extra bewegingsruimte in de vrije uitloop dienen te krijgen. Het verenkleed van kalkoenen is op die leeftijd mogelijk nog niet volledig ontwikkeld en ze zijn dan soms niet robuust genoeg om naar buiten te gaan. Mogen de kalkoenen daarom pas op de 56 ^{ste} levensdag toegang tot de vrije uitloop krijgen?	<p>De Dierenbescherming heeft na onderzoek besloten dat de norm van dag 50 gehanteerd dient te blijven en dat dit voldoende leeftijd is om het welzijn van kalkoenen, onder normale omstandigheden, te kunnen waarborgen.</p> <p>Wel zal worden toegestaan dat de pluimveehouder de uitloopopeningen mag sluiten/dichthouden wanneer sprake is van een van de volgende situaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • indien een wettelijke/sectorale ophokplicht geldt, of; • met buitentemperaturen onder de 0° graden Celsius en / of slechte klimatologische omstandigheden (veel wind, tocht, vocht), of; • op attest van de dierenarts. <p>In de uitloopkalender dient dagelijks, en voor ieder verblijf apart, bijgehouden te worden wat de toegangstijden waren tot de uitloop (volgens criterium M04), inclusief de redenen voor het eventueel afwijken van de normale toegangstijden (te vinden in criteria VU1A, VU1C en VO1D).</p>
8-03-22	VU6AB Hoogte uitloopopeningen (BLK 2 sterren)	In criterium VU6AB is opgenomen dat de uitloopopeningen naar de vrije uitloop minimaal 65 cm hoog moeten zijn. Kunnen de openingen ook voldoen aan 2 sterren van het Beter Leven keurmerk Kalkoenen als ze minimaal 50 cm hoog zijn?	<p>Een hoogte van minimaal 65 cm is vastgesteld zodat kalkoenen rechtop door de uitloopopeningen kunnen bewegen. Het kan dan voorkomen dat dominante kalkoenen rechtop in de openingen blijven staan en zo de toegang tot de vrije uitloop voor andere dieren hinderen. Uit praktijkervaringen blijkt dat, bij uitloopopeningen met een hoogte van 50 cm, dominante kalkoenen niet blijven staan en een hoogte van 50 cm verder geen andere belemmering oplevert bij het in- en uitlopen naar de vrije uitloop. Daarnaast blijken er geen verwondingen aan de dieren op te treden door uitloopopeningen van 50 cm hoog te hanteren.</p> <p>De Dierenbescherming heeft daarom besloten dat de uitloopopeningen naar de vrije uitloop (BLK Kalkoenen 2 sterren) minimaal 50 cm hoog moeten zijn.</p>
1-11-17	G01A Ziekenboek	Op de huidige kalkoen bedrijven is momenteel geen ziekenboek. ernstig zieke of gewonde dieren worden geëuthanaseerd.	Dit criterium hoeft niet te worden gecontroleerd, en wordt bij een volgende herziening verwijderd uit de criteria.
1-11-17	S1 Slachtmethode, S2 Beleidsverklaring dierenwelzijn	Dit zijn criteria voor de slachterij. Deze criteria moeten worden gecontroleerd op de slachterij. Niet op het kalkoenbedrijf.	Deze criteria hoeven niet te worden gecontroleerd, en worden bij een volgende herziening verwijderd uit de criteria.